

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЖИТОМИРСЬКИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТРАНСПОРТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

**Циклова комісія спеціальності
J8 Автомобільний транспорт освітньо-професійна програма
«Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи

_____ Світлана ГЛАДУН
29 серпня 2025 року

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ**

галузь знань	27 Транспорт
спеціальність	274 Автомобільний транспорт
освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
статус освітнього компонента	вибірковий
освітньо-професійна програма	«Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів»
Навчальний рік	2025/2026
Мова навчання	українська

Викладач: Гладун Олена Вікторівна, викладач вищої категорії, старший викладач
Розробник: Гладун О.В., викладач вищої категорії, старший викладач

Навчальна програма розглянута та затверджена на засіданні циклової комісії спеціальності
J8 Автомобільний транспорт освітньо-професійна програма «Обслуговування та ремонт
автомобілів і двигунів» ВСП ЖАДФК НТУ

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.
Голова циклової комісії _____

Юрій МАЛАНЮК

Житомир - 2025

Опис та структура освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 27 Транспорт Спеціальність: 274 Автомобільний транспорт Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	вибіркова
Загальна кількість годин – 90		Рік підготовки: 2-й
		Семестр 4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3		Лекції 36 год.
		Практичні/семінарські 10 год.
		Самостійна робота 44 год.
		Вид контролю: Диференційований залік
		Індивідуальні завдання:

Мета вивчення освітнього компонента

Метою освітнього компонента «Основи менеджменту» є надання знань про місце управління в діяльності суб'єкта господарювання; формування професійних, етичних та особистісних якостей, важливих для успішної діяльності сучасного фахівця.

Завданнями освітнього компонента «Основи менеджменту» є формування у здобувачів освіти системи базових знань у сфері менеджменту, вивчення концептуальних засад системного управління організаціями; здобуття умінь по підготовці та прийняттю управлінських рішень в ринкових умовах господарювання.

Предметом освітнього компонента «Основи менеджменту» є вивчення системи управління організації, яка будується відповідно до вимог економічних законів і закономірностей функціонування та розвитку суспільного виробництва.

Метою та завданнями проведення практичних робіт/занять є засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань, зміцнення умінь у процесі узагальнення, систематизації, застосування знань, умінь і навичок на практиці.

Метою самостійної роботи здобувачів освіти при вивченні освітнього компонента «Основи менеджменту» є розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного

самостійного поповнення знань; здобуття студентами глибокої системи знань як ознаки міцності знань; самостійна робота студентів як результат морально-вольових зусиль.

Навчальна дисципліна передбачає використання комп'ютерної техніки з доступом до мережі Інтернет.

Циклова комісія спеціальності J8 Автомобільний транспорт ВСП ЖАДФК НТУ залишає за собою право вносити зміни в послідовність вивчення тем та доповнювати програму новими технологіями навчання.

Передумови для вивчення освітнього компонента: основи економічної теорії

Очікувані результати навчання

Здобувачі освіти повинні:

знати:

- поняття, зміст і сутність менеджменту;
- поняття організаційного механізму та структури управління;
- основні типи структур управління та структуроутворювальні фактори;
- поняття методів управління, їх зміст та взаємозв'язок;
- поняття стилю управління, типологію стилів, їх характеристику;
- поняття та значення колективу, як соціального об'єкта управління;
- поняття та види управлінських рішень;
- методи розробки та прийняття управлінських рішень;
- поняття, значення та необхідність розробки стратегій, їх види;
- основи планування в організації;
- поняття організації, як функції управління;
- зміст і поняття мотивації;
- поняття, види та значення управлінського контролю;
- поняття і роль лідерства в колективі;
- поняття маркетингу як механізму задоволення потреб людини.

уміти:

- визначати типи структур управління та структуроутворювальні фактори;
- будувати структуру управління організації;
- визначати основні напрями удосконалення структури управління на підприємстві;
- здійснювати документальне оформлення прийнятих управлінських рішень;
- вміти раціонально застосовувати методи управління;
- визначати організаційну діяльність диспетчерської служби управління;
- визначати особливості та методи добору та оцінки кадрів;
- застосовувати принципи та правила планування часу.

Сформовані компетентності: розуміння значення процесу управління, який забезпечує координацію дій персоналу підприємства на всіх його рівнях з раціонального використання ним наявних ресурсів із застосуванням наукового підходу, психологічних та етичних норм керівництва.

Критерії оцінювання результатів навчання (поточне оцінювання)

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	<u>Усна відповідь.</u> Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти демонструє глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. <u>Практична робота.</u> Практичні завдання виконані правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом, та містять аргументовані висновки.
«Добре»	<u>Усна відповідь.</u> Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень освітнього компонента, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. У відповідях допущені несуттєві неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу. <u>Практична робота.</u> Практичні завдання виконані правильно, але висновки неповні або містять несуттєві неточності.
«Задовільно»	<u>Усна відповідь.</u> Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. <u>Практична робота.</u> У практичних завданнях є несуттєві помилки.
«Незадовільно»	<u>Усна відповідь.</u> Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання або питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. <u>Практична робота.</u> У практичних завданнях є суттєві помилки.

Критерії оцінювання результатів навчання (поточне тестування)

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Правильно виконано 90,0-100,0% завдань

«Добре»	Правильно виконано 75,0-90,0% завдань
«Задовільно»	Правильно виконано 50,0-75,0 % завдань
«Незадовільно»	Правильно виконано менше 50,0% завдань

Засоби діагностики результатів навчання: стандартизовані тести

Програма освітнього компонента «Основи менеджменту»

Вступ

Менеджмент: поняття, важлива сфера діяльності людей, галузь науки; складова процесу управління, яка забезпечує координацію дій персоналу підприємства (організації) на всіх його рівнях.

Мета курсу: формування у здобувачів освіти системи базових знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних засад системного управління організаціями; набуття вмінь підготовки й прийняття управлінських рішень.

Методологія вивчення освітнього компонента. Логіка побудови та зміст курсу.

Рекомендована література.

Тема 1. ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ

1.1. Організації та їх загальні властивості.

1.2. Ознаки діяльності менеджера.

1.3. Рівні управління.

1.4. Управління, спрямоване на успіх.

При висвітленні питань теми розглядаються такі терміни та поняття:

Менеджмент, організація, зовнішнє середовище, поділ праці, ролі керівника, рівні управління, продуктивність, школи в управлінні, принципи управління, процесний, системний та ситуаційний підходи.

Після вивчення цієї теми студенти повинні мати уявлення про:

- природу й основні властивості організації як об'єкта управління;
- еволюцію поглядів на сутність поняття менеджменту та багатоаспектність цієї категорії;
- функції менеджменту та їх взаємозв'язки в межах циклу менеджменту;
- ознаки діяльності менеджера і специфіку його діяльності на різних рівнях і в різноманітних сферах управлінської діяльності;
- роль, яку відіграють менеджери в організації.

Тема 2. РОЗВИТОК НАУКИ УПРАВЛІННЯ

2.1. Розвиток науки управління.

2.2. Ранні теорії менеджменту.

2.3. Інтегровані підходи до управління.

При висвітленні питань теми розглядаються такі терміни та поняття:

Адміністративна школа управління, класична теорія менеджменту, модель ідеальної бюрократії, неокласична теорія менеджменту, системний підхід до управління, ситуаційний підхід до управління, соціальна людина, універсальні

принципи управління, школа науки управління, школа наукового управління, школа організаційної поведінки.

Після вивчення цієї теми студенти повинні мати уявлення про:

- сутність менеджменту з позиції вивчення історії розвитку науки управління;
- логіку розвитку науки управління та формування її сучасних перспектив;
- ключові ідеї класиків менеджменту;
- сутність інтегрованих (синтетичних) підходів до управління як бази для розробки сучасних концепцій та моделей менеджменту;
- як можна ідентифікувати новітні тенденції у розвитку науки управління та фактори, що їх зумовлюють;
- що різні теорії менеджменту не тільки взаємо виключають, але й доповнюють одна одну в межах сучасного уявлення про сутність менеджменту.

Тема 3. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

- 3.1. Розширене та вузьке поняття и прийняття рішень". Місце прийняття рішень у процесі управління.
- 3.2. Етапи раціонального вирішення проблем.
- 3.3. Людський та організаційний фактори у процесі прийняття рішень.
- 3.4. Моделювання у процесі прийняття рішень.

При висвітленні питань теми розглядаються такі терміни та поняття:

Рішення, організаційне рішення, запрограмовані рішення, рішення, що ґрунтується на міркуваннях, раціональне рішення, альтернативна модель.

Після вивчення цієї теми студенти повинні мати уявлення про:

- поняття "прийняття рішення" та місце цього процесу в системі управління;
- сутність класичної, поведінкової та ірраціональної моделей прийняття рішень;
- критерії, за якими оцінюється якість інформації, що використовується в процесі прийняття рішень;
- те, як можна ідентифікувати чинники, що істотно впливають на процес прийняття управлінських рішень;
- умови, доцільні для використання різних стилів рішень (наказ, консультації, консенсус, "штампування рішень");
- алгоритм вибору та умови застосування індивідуального і групового прийняття рішень.

Тема 4. МЕТОДИ ОБҐРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

- 4.1. Методи обґрунтування управлінських рішень.
- 4.2. Методи прогнозування.

При висвітленні питань теми розглядаються такі терміни та поняття:

Аналітичні методи обґрунтування управлінських рішень, змішані стратегії, метод "дереворішень", методи математичного програмування, метод "платіжна матриця", метод теорії ігор, очікуваний ефект, основне завдання теорії ігор, сідлова точка, чисті стратегії, якісні методи обґрунтування управлінських рішень.

Після вивчення цієї теми студенти повинні мати уявлення про:

- як класифікуються методи обґрунтування управлінських рішень;

- як можна ідентифікувати сфери й особливості застосування різних методів обґрунтування управлінських рішень;
- сутність методу "платіжна матриця";
- механізм використання методу "дерево рішень";
- методика обґрунтування управлінських рішень в умовах невизначеності (теоретико-ігрові методи).

Тема 5. ПЛАНУВАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ

- 5.1. Поняття "планування". Його місце серед функцій управління.
- 5.2. Поняття "мети в управлінні" та класифікація цілей організації. Концепція управління за цілями.
- 5.3. Поняття "стратегії". Елементи та рівні стратегії Визначення місії фірми.
- 5.4. Зовнішній та внутрішній аналізи. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегій бізнесу.
- 5.5. Реалізація стратегії та її оцінювання.

При висвітленні питань теми розглядаються такі терміни та поняття:

Планування, прогнозування, мета, управління за цілями, стратегія, стратегічне планування, місія, управлінське дослідження, політика, процедура, правило, бюджет.

Після вивчення цієї теми студенти повинні мати уявлення про:

- сутність планування як функції управління;
- основні етапи процесу планування та типи планів в організації;
- класифікацію цілей управлінського планування;
- механізм управління за цілями, його сильні та слабкі аспекти;
- сутність поняття "стратегія" й основні елементи та рівні стратегії;
- зміст етапів процесу формування стратегії;
- методологію використання найпоширеніших інструментів вибору загальнокорпоративної стратегії та стратегії бізнесу.

Тема 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ЯК ФУНКЦІЯ УПРАВЛІННЯ

- 6.1. Сутність функції організації та її місце в системі управління. Поняття організаційної діяльності.
- 6.2. Організаційна структура як результат організаційної діяльності. Ступінь складності, ступінь формалізації та ступінь централізації.
- 6.3. Делегування повноважень. Елементи процесу делегування. Лінійні, штабні та функціональні типи повноважень.
- 6.4. Типи організаційних структур управління виробництвом, їх особливості.
- 6.5. Принципи формування організаційних структур управління виробництвом.

При висвітленні питань теми розглядаються такі терміни та поняття:

Структура, делегування, департаменталізація, централізовані організації, повноваження, влада, відповідальність, скалярний ланцюг, адміністративний апарат, штабні повноваження, посада, бюрократичні структури, адаптивні організаційні структури, норма керованості.

Після вивчення цієї теми студенти повинні мати уявлення про:

- сутність і зміст функції організації;
- основні положення класичної теорії організації, поведінкового та ситуаційного підходів у теорії організації;
- головні складові процесу організаційної діяльності;
- базові типи організаційних структур управління, їх сутність, переваги та недоліки, умови застосування кожної з них;
- природу організаційних змін, основні фактори, що перешкоджають їх здійсненню.

Тема 7. МОТИВАЦІЯ

- 7.1. Поняття мотивацій
- 7.2. Змістові теорії мотивації.
- 7.3. Процесуальні теорії мотивації.

При висвітленні питань теми розглядаються такі терміни та поняття:

Мотивація, спонукання, винагороди, первинні та вторинні потреби, гігієнічні чинники, валентність, справедливість, задоволення.

Після вивчення цієї теми студенти повинні мати уявлення про:

- сутність категорії "мотивація";
- логіку процесу мотивації та взаємозв'язки між ключовими етапами в моделі процесу мотивації;
- основні положення теорії змісту мотивації, їх спільні та специфічні ознаки;
- зміст головних теорій процесу мотивації, механізми впливу різних факторів, що в них розглядаються, на поведінку людини в організації;
- які можливості впливу на індивідуумів і регулювання їх поведінки мають менеджери в контексті використання результатів теоретичних досліджень мотивації.

Тема 8. УПРАВЛІНСЬКИЙ КОНТРОЛЬ

- 8.1. Поняття контролю та його місце у системі управління.
- 8.2. Види управлінського контролю
- 8.3. Етапи та модель процесу контролю.
- 8.4. Дисфункціональний ефект системи контролю.
- 8.5. Основні характеристики ефективної системи контролю*

При висвітленні питань теми розглядаються такі терміни та поняття:

Контроль, стандарти, критерії, масштаб допустимих відхилень, принцип виключення, дисфункціональний ефект системи контролю.

Після вивчення цієї теми студенти повинні мати уявлення про:

- сутність і місце контролю в системі управління організацією;
- види управлінського контролю, їх сильні та слабкі аспекти;
- те, як можна ідентифікувати вимоги до побудови ефективної системи контролю;
- причини опору контролю та методи їх подолання;
- сутність основних інструментів фінансового контролю діяльності організації;
- головні інструменти операційного контролю в організації;

— модель, проблеми та засоби контролю поведінки працівників в організації.

Тема 9. ЛІДЕРСТВО

9.1. Вертикальний поділ праці в організаціях і необхідність керування. Поняття повноваження, впливу та влади. Форми влади та впливу.

9.2. Поняття лідерства.

9.3. Поняття стилю керівництва.

9.4. Стилi керівництва.

9.5. Моделі керування.

9.6. Поняття групи в організації.

9.7. Формальні та неформальні групи в організаціях.

При висвітленні питань теми розглядаються такі терміни та поняття:

Керування, влада, вплив, залежність, лідерство, лідер, стиль керівництва, автократ, демократ, ліберал, континуум, структура, увага, маніпулятор, організатор, зрілість виконавців, група, комітети.

Після вивчення цієї теми студенти повинні мати уявлення про:

- природу лідерства і взаємозв'язки між категоріями "вплив", "влада", "залежність", "лідерство";
- різні підходи до вивчення лідерства;
- сутність та основні здобутки теорії особистих якостей лідера;
- концепцію поведінкового підходу до вивчення лідерства й головні положення найвідоміших теорій поведінки лідера;
- ідею ситуаційного підходу до вивчення лідерства і зміст ключових моделей ситуаційного лідерства;
- недоліки традиційних підходів до вивчення лідерства й основні положення сучасних концепцій лідерства.

Тема 10. КОМУНІКАЦІЇ В УПРАВЛІННІ

10.1 Поняття комунікації та її роль у системі управління. Комунікаційний процес.

10.2. Види комунікації.

10.3. Перешкоди на шляху до ефективних комунікацій.

При висвітленні питань теми розглядаються такі терміни та поняття:

Комунікації, інформація, відправник, кодування, канал повідомлення, одержувач, декодування, зворотний зв'язок шум, семантика, невербальні символи, вербальні символи.

Після вивчення цієї теми студенти повинні мати уявлення про:

- сутність комунікацій та їх роль у процесі управління;
- модель процесу комунікації та зміст кожного з його елементів й етапів;
- форми, переваги і недоліки усної, письмової та невербальної комунікацій;
- види формальних і неформальних комунікацій у системі управління;
- типи комунікаційних мереж у групах і механізм їх вибору;
- те, як удосконалюються комунікаційні процеси в організації.

Тема 11. ЕФЕКТИВНІСТЬ В УПРАВЛІННІ

11.1. Поняття продуктивності організації. Фактори, що впливають на продуктивність.

11.2. Комплексний підхід до питань продуктивності.

11.3. Управління за критерієм продуктивності.

При висвітленні питань теми розглядаються такі терміни та поняття:

Продуктивність, дієвість, економічність, комплексний пгбхіО, управління за критерієм продуктивності.

Після вивчення цієї теми студенти повинні мати уявлення про:

— сутність категорії "ефективність діяльності організації" та вплив діяльності менеджерів на ефективність організацій;

— види ефективності діяльності організації й чинники, що впливають на кожен вид ефективності;

внесок функцій управління в досягнення організацією високої ефективності;

— сутність категорії "ефективність управління";

— підходи до визначення ефективності управління;

— ключові елементи системи оцінювання ефективності управлінської діяльності;

— напрями підвищення ефективності управління організацією.

Денна форма навчання

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Тема 1. Поняття та сутність менеджменту.	2
2	Тема 2. Розвиток науки управління.	2
3	Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень.	4
4	Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень.	4
5	Тема 5. Планування в організації.	4
6	Тема 6. Організація як функція управління.	4
7	Тема 7. Мотивація.	4
8	Тема 8. Управлінський контроль.	4
9	Тема 9. Лідерство.	2
10	Тема 10. Комунікації в управлінні.	4
11	Тема 11. Ефективність в управлінні.	2
	РАЗОМ:	36

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень.	2
2	Тема 5. Планування в організації.	2
3	Тема 6. Організація як функція управління.	2
	РАЗОМ:	6

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 8. Управлінський контроль.	2
2	Тема 10. Комунікації в управлінні.	2
	РАЗОМ:	4

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Тема 1. Поняття та сутність менеджменту.	2
2	Тема 2. Розвиток науки управління.	6
3	Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень.	2
4	Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень.	4
5	Тема 5. Планування в організації.	4
6	Тема 6. Організація як функція управління.	4
7	Тема 7. Мотивація.	2
8	Тема 8. Управлінський контроль.	4
9	Тема 9. Лідерство.	6
10	Тема 10. Комунікації в управлінні.	4
11	Тема 11. Ефективність в управлінні.	6
	РАЗОМ:	44

Тематичний план

№ п/п	Назви розділу тем	Кількість годин				Навчально-методична література	Засоби діагностики
		усього	у тому числі				
			лекції	практ. семінар	сам.		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Вступ. Мета курсу. Методологія вивчення дисципліни. Логіка побудови та зміст курсу. Рекомендована література. Тема 1. Поняття та сутність менеджменту. 1.1. Поняття менеджменту. Організації та їх загальні властивості. 1.2. Ознаки діяльності менеджера. 1.3. Рівні управління. 1 4. Управління, спрямоване на успіх.	4	2	-	2	[Б9] (с.8-11) (с.11-27)	усне опитування

2	Тема 2. Розвиток науки управління. 2.1. Розвиток науки управління. 2.2. Ранні теорії менеджменту. 2.3. Інтегровані підходи до управління.	8	2	-	6	[Б9] (с.28-49)	усне опитуван-н я тестування
3-4	Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень. 3.1. Розширене та вузьке поняття и прийняття рішень". Місце прийняття рішень у процесі управління. 3.2. Етапи раціонального вирішення проблем. 3.3. Людський та організаційний фактори у процесі прийняття рішень. 3.4. Моделювання у процесі прийняття рішень.	6	4	-	2	[Б9] (с.140-154) (с.150-178)	усне опитуван-н я тестування
5-6	Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень. 4.1. Методи обґрунтування управлінських рішень. 4.2. Методи прогнозування.	6	4	-	2	[Б9] (с.140-154) (с.150-178)	усне опитуван-н я тестування
7	Практичне заняття №1 Тема: Методи обґрунтування управлінських рішень. Вивчення методів обґрунтування управлінських рішень та їх практичне застосування.	4	-	2	2	[Б9] (с.150-178)	практична робота тестування
8-9	Тема 5. Планування в організації. 5.1. Поняття "планування". Його місце серед функцій управління. 5.2. Поняття "мети в управлінні" та класифікація цілей організації. Концепція управління за цілями. 5.3. Поняття "стратегії". Елементи та рівні стратегії. Визначення місії фірми. 5.4. Зовнішній та внутрішній аналізи. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегій бізнесу. 5.5. Реалізація стратегії та її оцінювання.	6	4	-	2	[Б9] (с.179-225)	усне опитуван-н я

10	Практичне заняття №2 Тема :Планування в організації. Вивчення методики здійснення планування в організації та її практичне застосування.	4	-	2	2	[Б9] (с.179-225)	практична робота тестування
11-12	Тема 6. Організація як функція управління. 6.1. Сутність функції організації та її місце в системі управління. Поняття організаційної діяльності. 6.2. Організаційна структура як результат організаційної діяльності. Ступінь складності, ступінь формалізації та ступінь централізації. 6.3. Делегування повноважень. Елементи процесу делегування. Лінійні, штабні та функціональні типи повноважень. 6.4. Типи організаційних структур управління виробництвом, їх особливості. 6.5. Принципи формування організаційних структур управління виробництвом.	6	4	-	2	[Б9] (с.226-257)	усне опитуван-н я
13	Практичне заняття № 3 Тема: Організація як функція управління. Вивчення функції організації в менеджменті та її практичне застосування.	4	-	2	2	[Б9] (с.226-257)	практична робота тестування
14-15	Тема 7. Мотивація. 7.1. Поняття мотивацій 7.2. Змістові теорії мотивації. 7.3. Процесуальні теорії мотивації.	6	4	-	2	[Б9] (с.258-281) [Б10] (с.114-145)	усне опитуван-н я
16-17	Тема 8. Управлінський контроль. 8.1. Поняття контролю та його місце у системі управління. 8.2. Види управлінського контролю 8.3. Етапи та модель процесу контролю. 8.4. Дисфункціональний ефект системи контролю. 8.5. Основні характеристики ефективної системи контролю.	6	4	-	2	[Б9] (с.282-317)	усне опитуван-н я

18	Семінарське заняття №1 Тема: Управлінський контроль. 8.1. Поняття контролю та його місце у системі управління. 8.2. Види управлінського контролю 8.3. Етапи та модель процесу контролю. 8.4. Дисфункціональний ефект системи контролю. 8.5. Основні характеристики ефективної системи контролю.	4	-	2	2	[Б9] (с.282-317)	усне опитуван-н я тестування
19	Тема 9. Лідерство. 9.1. Вертикальний поділ праці в організаціях і необхідність керування. Поняття повноваження, впливу та влади. Форми влади та впливу. 9.2. Поняття лідерства. 9.3. Поняття стилю керівництва. 9.4. Стилi керівництва. 9.5. Моделі керування. 9.6. Поняття групи в організації. 9.7. Формальні та неформальні групи в організаціях.	8	2	-	6	[Б9] (с.347-374)	усне опитуван-н я тестування
20-21	Тема 10. Комунікації в управлінні. 8.1 Поняття комунікації та її роль у системи управління. Комунікаційний процес. 8.2. Види комунікації. 8.3. Перешкоди на шляху до ефективних комунікацій.	6	4	-	2	[Б10] (с.114-145)	усне опитуван-н я
22	Семінарське заняття №2 Тема: Комунікації в управлінні. План: 1. Поняття і процес комунікації в управлінні. 2. Міжособові та організаційні комунікації. 3. Управління організаційними комунікаціями.	4	-	2	2	[Б10] (с.114-145)	усне опитуван-н я тестування
23	Тема 11.Ефективність в управлінні. 11.1. Поняття продуктивності організації. Фактори, що впливають на продуктивність. 11.2. Комплексний підхід до питань продуктивності. 11.3. Управління за критерієм продуктивності.	8	2	-	6	[Б10] (с.375-401)	усне опитуван-н я тестування

	Разом:	90	36	10	44		
--	---------------	-----------	-----------	-----------	-----------	--	--

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль: усне опитування (фронтальне, групове, індивідуальне, комбіноване); контроль за ефективністю самостійної роботи (написання та захист рефератів, доповідей, підготовка творчо-аналітичних завдань).

Періодичний контроль: тематичні тестові завдання.

Підсумковий (семестровий) контроль: диференційований залік

Семестровий контроль у формі диференційованого заліку проводиться за результатами поточного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліків оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

Навчальна дисципліна передбачає використання комп'ютерної техніки з доступом до Інтернету.

Перелік питань до заліку:

1. Визначити, що таке управління і чому воно необхідне.
2. Розкрити зміст поняття менеджменту.
3. Розкрийте суть функції управління: постановка цілей; планування; організація; контроль; мотивація.
4. Обґрунтувати принципи побудови організації, як групи людей. в колективі
5. У чому полягає суть управління, спрямованого на успіх.
6. Місце прийняття рішень у процесі управління.
7. Етапи раціонального вирішення проблем.
8. Роль моделювання у процесі прийняття рішень.
9. Методи обґрунтування управлінських рішень.
10. Поняття "планування". Його місце серед функцій управління.
11. Поняття "мети в управлінні" та класифікація цілей організації.
12. Концепція управління за цілями.
13. Поняття "стратегії". Елементи та рівні стратегії.
14. Визначення місії фірми.
15. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегій бізнесу.
16. Організаційна структура як результат організаційної діяльності. Ступінь складності, ступінь формалізації та ступінь централізації.
17. Що Ви розумієте під поняттям організаційного механізму господарювання?
18. Визначте основні напрямки удосконалення структури управління підприємством.
19. Делегування повноважень. Елементи процесу делегування.
20. Типи організаційних структур управління виробництвом, їх особливості.
21. Поняття мотивацій. Змістові теорії мотивації.

22. Поняття комунікації та її роль у системи управління.
23. Комунікаційний процес.
24. Перешкоди на шляху до ефективних комунікацій.
25. Сутність, значення та функції маркетингу.
26. Еволюція концепцій маркетингу.
27. Основні елементи комплексу маркетингу.
28. Основні види маркетингу.
29. Внутрішнє середовище підприємства.
30. Мікросередовище та макросередовище підприємства.
31. Маркетингова інформація та її класифікація.
32. Методи збирання первинної інформації: опитування, спостереження, експеримент, імітація.
33. Маркетингові інформаційні системи.
34. Комплексне вивчення (аналіз, дослідження) ринку.
35. Сегментація ринку (покупців).
36. Концепція життєвого циклу товару.
37. Якість і конкурентоспроможність товару.
38. Ринкова атрибутика товару.
39. Суть процесу аналізу ринкових можливостей.
40. Відбір цільових ринків.
41. Розробка комплексу маркетингу.
42. Втілення в життя маркетингових заходів.
43. Особливості маркетингу в економіці України.
44. Дати характеристики факторам, що відіграють велику роль у менеджменті: інтуїція; талант; здібність відчувати ситуацію; вміння створювати умови, за яких можливо досягти бажаної мети.
45. Що Ви розумієте під стратегічним планом? Обґрунтуйте відповідь.

Рекомендовані джерела інформації

Базова література:

1. Господарський кодекс України від [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Кузьмін О.Є, Мельник О. Г. Основи менеджменту: Підручник. — К.: Академвидав, 2009. — 416 с.

4. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. – К.: "Магнолія плюс", Львів: "Новий світ - 2000", 2003. – 336с.
5. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту: Підручник. – К.: «Академвидав», 2003. – 416 с. (Альма-матер)
6. Мазаракі А.А. та ін. Менеджмент: теорія і практика. — Х.: ТОВ "Атіка ЛТД", 2007. — 584 с.
7. Осовська Г.Л. Основи менеджменту: Навч. посіб. — К.: Знання, 2003. — 556 с.
8. Пилипенко С.М., Пилипенко А.Л., Отенко В.І. Менеджмент: Навч. посіб. — Х.: ХДЕУ, 2002. — 208 с.
9. Стадник В.В. Йохна М.А. Менеджмент: Посібник. – К.: Академвидав, 2003.- 464 с. (Альма-матер)
10. Шегда А.В. Менеджмент: Навч. посіб. — К. Знання, 2002.
11. Примак Т.А. Основи маркетинга: Конспект лекцій. – К: МАУП, 2000. – 72 с.

Допоміжна література:

1. Андрушків Б.М., Кузьмін О.Є. Основи менеджменту.- Львів.: Світ, 2003.-260 с.
2. Куджа Т.І. Курс лекцій з дисципліни «Основи менеджменту» для студентів спеціальності 275 «Транспортні технології», - Тернопіль: ТНТУ, 2017.-78с.
3. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: Навч. посібн. - 2-е вид. – Львів: Нац. ун-т «Львівська політехніка», 2007. – 352 с.
4. Мурашко М.І. Менеджмент персоналу: Навч.-практ. посіб. — К.: Знання, 2002. — 311с.
5. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Навч. посібник: - К.: Кондор, 2010. – 254 с.
6. Родченко В.В., Новак В.О. Менеджмент: Навч. посібник – К.: НАУ, 2008.-164 с.
7. Стадник В.В. Йохна М.А. Менеджмент: Посібник. – К.: Академвидав, 2009. – 230 с.
8. Скібіцька Л.І. Менеджмент: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2007. — 416 с
9. Скрипко Т.О., Ланда О.О. Менеджмент: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2006. — 176 с.
10. Тарнавська Н.П., Пушкар Р.М. Менеджмент: теорія та практика: Підручник. – 3-є вид. – Тернопіль: Карт-бланш, 2005. -450 с.
11. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручник. – К.: Академвидав, 2003. – 372 с.
12. Гріфін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник / Наук. Ред.. В. Яцура, Д.Олесневич. – Львів: БаК, 2001. – 624 с.
13. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1998.
14. Немцов В.Д., Довгаль Л.Є., Сініок Г.Ф. Менеджмент організацій: Навч. посібник. – К.: ТОВ «УВПК «ЕксОб», 2002.

<http://zakon.rada.gov.ua>

<http://www.minfin.gov.ua>

www.lp.edu.ua

